Ч. 77 (12.443). Львів, неділя 6. квітня 1930. Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5·00 зол.
Чвертьрічно	15·00 „
Піврічно	27·50 „
Річно	55·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-28.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Явища публичного згіршення.

З приводу зневаження проф. Кирила Студинського.

Одна з українських ґазет, шукаючи за безпосередніми причинами чинного зневаження проф. Кирила Студинського двома молодими людьми, про що „Діло“ в свойому часі писало і з приводу чого висловило своє негодування, якого і дальше не скриває, подала неймовірну вістку про те, наче проф. Кирило Студинський вислав на адресу предсідника харківського суду телеграму з вимогою, щоби він зажадав від обвинуваченого академіка Сергія Єфремова доказів на правдивість погляду, записаного у приватному щоденнику Єфремова, що він, проф. Студинський, продався радянській владі за 30 сребреників; інакше, мовляв, проф. Кирило Студинський буде вважати акад. Єфремова нікчемним клеветником. Громадянство ждало спростування цієї нечуваної вістки, але проф. Кирило Студинський її не спростував і таким робом підтвердив її правдивість. Це вже справді примушує до висловлення деяких уваг і рефлексій, з якими ми до цього часу стримувалися, з огляду на високе становище проф. К. Студинського, як репрезентанта одної з найстарших і без сумніву найповажнішої української установи, та які тому і нині надзвичайно прикро нам висловлювати.

Як-же це так? Як це взагалі можливо, щоби хтонебудь, а тим більше людина такої наукової та громадської міри, як Єфремов, міг подумати не то про продажність, а про саму можливість продажности голови Наукового Товариства ім. Шевченка? Як взагалі можливо, щоби в чиїхнебудь, навіть найбільше запальних і легкодушних головах міг зродитися плян — піти до Товариства ім. Шевченка і чинно зневажити його голову? Як могли відважитися на такий некультурний вчинок, як фізичне побиття, молоді студенти, які мали до діла — з головою найповажнішої української культурної установи? Як це можливо, щоби голова Наукового Т-ва ім. Шевченка міг безпосередньо зноситися з трибуналом комуністичних суддів цілого ряду українських діячів із загально відомими іменами вчених та культурних робітників, яким саме грозить кара смерти за їх культурну та громадсько-політичну діяльність, незгідну з устроєм комуністичної диктатури? Ці питання справді мусять найглибше хвилювати всіх громадян, які мають у собі почуття відповідальности за престіж інституцій загально-національного культурного значіння і всіх тих, яких мусять непокоїти анормальні явища нашого громадського життя.

Остання злощасна телеграма проф. Кирила Студинського поставила рубом питання, якого досіль наша політична преса не торкалася, не хотячи наражувати себе на закид, що вмішується у внутрішні справи високої наукової установи та нарушує її автономні принципи. Цим питанням є, чи може займати високе і відповідальне становище голови Наукового Т-ва ім. Шевченка людина, яка, видно, для цієї позиції не має відповідних даних. Не маємо тут на думці суто-наукових даних, за оцінку яких не беремося. Тут можемо ствердити тільки один безсумнівний факт: що нинішній голова Наукового Т-ва ім. Шевченка за час свого довголітнього головування не зумів виробити собі персонального авторитету і витворити довкола своєї особи тої загальної пошани, яка **мусить** бути нерозділько звязана з особою репрезентанта Наукового Товариства. Цього одного факту аж надто досить, щоби громадська опінія встряла в цю справу, яка перестає бути внутрішньою справою одної установи, та щоби члени Наукового Товариства ім. Шевченка подумали над потребою ревізії того свого становища, яке подиктувало їм двократний вибір проф. Кирила Студинського на свого голову.

Тому здається нам, що вислів осуду та обурення під адресою справників чинного зневаження проф. К. Студинського не вичерпує справи і що треба сягнути в глиб до джерел того справді прикрого випадку. Чинне зневаження голови Наукового Товариства ім. Шевченка викликало безумовно публичне згіршення. Однак нам здається, що сутнім джерелом того прикрого випадку було **публичне згіршення**, на яке складалася низка поодиноких виступів нинішнього голови Наукового Товариства. Коли голова Наукового Товариства після своєї наукової поїздки до Київа, як осідку Української Академії Наук, нового українського культурного центру, оголошує друком спомини і враження про те, що не має нічого спільного ні з наукою ні з Київом, то це викликує здивування. Коли він виступає з нечуваними обвинуваченнями проти світочів української науки на плятформі, яка має немилий політичний посмак, то це викликує вже справді збентеження. Колиж у загальній опінії він має марку „радянофіла“ й одночасно видно його у перших рядах на академії в честь римського папи, то це дає слушну причину для жартів сатиричного журналу. Однак все це разом узявши — викликує публичне згіршення. Публичне згіршення викликує явище довголітнього перебування на високому і відповідальному становищі людини, під адресою якої розглядаються докори „безхребетности“, та в обороні якої підкреслюється щонайбільше хист — доброго і зручного адміністратора.

А явища публичного згіршення мусять викликувати реакцію. Колиж вони тривають роками і ніхто на них не реаґує так, як цього заслуговувала би й установа тої міри, що Наукове Т-во ім. Шевченка і сам титул професора університету — голови Товариства, то не можна дивуватися, що реакція появляється з боку найменше до цього покликаних чинників і в найменше відповідній формі. Тому, осуджуючи як найгостріше такі арґументи, як пястук, треба вдаритися в груди: справниками лиха є не лише два молодці, але — може навіть у більшій мірі — і всі ті відповідальні й авторитетні українські краєві чинники, які на Наукове Товариство могли би мати деякий моральний вплив. Нині слушно розлягаються голоси остраху, щоби такі молодечі відрухи не переходили в систему і щоби українське громадське життя не опинилося в атмосфері терору збоку найменше громадських відповідальних гуртів — гуртів молоді, яка щойно вступає в організоване громадське життя і при всій своїй ідейности — природна річ — не може бути ні керманичем, ні суддею та контрольором громадського життя.

Однак щирість і обєктивність суду вимагає від нас ствердження, що боротьба з такими проявами некультурних методів боротьби, як пястук, вимагає від старшого громадянства, від публичної опінії і всіх авторитетних культурних та політичних чинників, щоби боротися передусім з явищами, які можуть створювати податливий ґрунт під арґумент пястука, себто тими явищами, які викликують — публичне згіршення.

Процес „Спілки Визволення України“.

Радіозвідомлення з дня 3. IV. 1930.

Обв. Холодний вияснює програму праці „Інараку“. Ця організація мала на меті обєднати не тільки інтелігенцію („захопити верхівку“), але пустити коріння глибше, в народ. Обмірковувалось також справу втягнення робітництва до організації. „Інарак“ виконував директиви „СВУ“ і взяв життя цілого Інституту в свої руки. Головним завданням „СВУ“ у першій добі діяльности була тільки консолідація національних сил для культурної праці, але на засіданнях „Інараку“ велись антирадянські розмови. Пізніше „СВУ“ поставило собі за ціль повалення радянської влади і підготовку повстання. До організації приймалось і робітників, але тільки українців і не тому, що це робітники, але тому, що це були українці.

Далі виявляється, що Холодний, так як і всі члени „СВУ“ недовіряли деякий час Туркалові.

Державний обвинувач Якимишин: Що до терору, то ви чули, що оповідав обв. Шарко?

Холодний: Хай Шарко мені пробачить, але я мушу сказати, що він подурному богато наклепав на себе.

Державний обвинувач читає зі зізнань: „Я не збираюся визволяти України, бо не пора оглядатись назад. „СВУ“ може хоче повернути колесо історії“.

Холодний: Не можу сказати, що я це писав щиро: Визволяти Україну я всеж збирався. Що до мого становища тепер, то інше діло: я в дечім змінив своє переконання і в моїй діяльности було неодно шкідливе.

Обв. Болозович, кооператор, признається, що пішов в кооперацію в переконанні що селянству можна допомогти тільки організуючи кооперативний рух. Підчас революції Болозович був захоплений роботою Центральної Ради. За радвлади він ставився ворожо до більшовиків, так як і вся українська коооперація. Тільки нова економічна політика радвлади дала кооперації деякі можливости розвитку і це змінило і відношення обвинуваченого до радвлади. До „СВУ“ вступив за намовою Єфремова та Дурдуківського, які хотіли підчинити кооперативний рух роботі „СВУ“. Обвинувачений був провідником кооперативної пятірки.

Замах на команданта ґарнізону в Таліні.

Дня 3. ц. м. невідомий тип стріляв кілька разів до ґенерала Унта, команданта ґарнізону в Таліні. Ґенерал був тяжко ранений і його мусять оперувати, але лікарі переконані, що стріл був смертельний і ґенерала не дасться урятувати. Виконавець замаху зник без сліду. Є підозріння, що замах мав політичне тло.

Велике безробіття в Америці.

Голова робітничої організації Вільгельм Ґрін заявив у сенаті, що в Зединених Державах під цю пору є 3 міліони безробітних. Більшість з них не дістає ніякої державної допомоги. Ґрін грозить, що коли безробіття не буде зліквідоване, то в Зединених Державах вибухне революція.

ЗАМІТКИ і ВІДГУКИ.

Нахабство „католицького“ редактора.

У „Новій Зорі“ з 3. квітня ц. р. є стаття п. ч. „Побиття проф. Студинського“, в якій цей християнський і ультракатолицький орган інформує своїх читачів про „побиття“ проф. Студинського за більшовицькою, очевидно львівською, пресою тому, що вона „в тій справі — на думку „Н. З.“ — повинна бути найлучше поінформована“. З тої причини „Нова Зоря“ цитує з цієї більшовицької преси не тільки сам опис події, але й передруковує з неї ще таку замітку: „Найоригінальніше становище заняло в тій справі „Діло“. Воно... докинуло до неї кілька слів осудження „насильних метод політичної боротьби“. Текий осуд з „журналістичного обовязку“ — це глум із себе, з жертви нападу і з цілого світу. На щось подібного могло здобутися тільки „Діло“, яке поруч безхарактерности (оборона петлюрівщини!) грішить ще й жахливою тупоумністю“.

Зацитувавши таку квітку більшовицької „публіцистики“, „Нова Зоря“ пише вже від себе: „Ми не тільки виключно „з журн. обовязку“, а по найщирішому переконанні свому все виступаємо проти таких *большевицьких способів*, як фізичне нищення або побивання людей, котрі мають інакшу думку“ і т. д.

Отже „Нова Зоря“ є проти „більшовицьких способів“ боротьби у громадському житті, але зате вона є за більшовицькими засобами інформації на своїх власних сторінках. Опис самого „побиття“ проф. Студинського передрукувала вона не тому, що він найвірніший (це неправда!), але радше тому, щоби цитованою далі заміткою більшовицької преси про „Діло“ „копнути“ ваш орган. „Християнський“ редактор „Нової Зорі“ дуже любить від часу до часу „копнути“ „Діло“, або котрогось з його редакторів так собі, з надмірної „прихильности“ до нього, навіть при допомові більшовицької „інформації“.

Але в імя правдивости інформації ми позволимо собі пригадати нашим читачам, що написало „Діло“ про подію в „Н. Т. ім. Ш.“ з дня 20. березня ц. р. для порівнання з тим, що написали більшовики і що зарепродукувала „Нова Зоря“. У 65. числі „Діла“ з 23. березня подали ми за заступником голови „Н. Т. ім. Ш.“ д-ром Волод. Левицьким опис події і від себе додали:

„Переповідаючи за нашим інформатором опис цієї немилої події та подаючи її з журналістичного обовязку до прилюдного відома, заявляємо: не входячи ні в причини ні в мотиви описаного вчинку незнаних нам молодих людей, ми з принціпових мотивів осуджуємо вводження цього роду некультурних засобів боротьби у наше громадське життя“.

Тепер, порівнавши наведене з тим, що зацитоване за більшовицькою пресою у „Н. З.“, старайтеся повести межу між тим, де кінчається більшовицька безличність у інформації, а де починається нахабство і брехня „християнського“ редактора „Нової Зорі“. — Тієї межі не найдете.

З волинського виборчого фронту.

Наслідувачі безвіря. В день віча, призначеного УНДО-м у селі Романові на Луччині, в неділю, 30 березня, явилася тут сельробівська боївка, що складалася з десятка палкарів з Дубенщини. Перед вічем сельробівські боївкарі, озброєні палками, ввійшли до місцевої церкви, де відправлялася Служба Божа, в *шапках*. Цей хуліганський вчинок спантеличеної селянської молоді страшенно вразив і обурив селянство. „Це хіба вже антихрист прийшов“! — чулося серед них. Врешті, найкраща промова не зясувала би так нашим побожним селянам, хто такі сельроби-лівицівці, як цей факт.

Доля 8-ки. Повновласник листи ч. 8. (листа сельроб-правиці) Т. Гребінь, який перейшов до сельроб-єдности, оголосив у часописі „Поступ“ листа, в якому заявляє: „Пятную ту зрадницьку ганебну роботу, яку вели ідеольоги зпід стягу сель-робу правиці, з т. зв. листи ч. 8., як також закликаю тих товаришів, котрі стоять кандидатами на листі ч. 8., напятнувати роботу табору соціялзради. Рівночасно вношу завідомлення до окружної виборчої комісії про зречення з повновласника листи ч. 8.“. Наказано — зроблено! Чи вдасться кандидатам з 8-ки знайти другого повновласника цеї листи, невідомо, бо більшість тих,

ВАСИЛЬ БАРВІНСЬКИЙ.

Прага та її музичне життя.

(Продовження.)

Репертуар опери. — Концерти. — „Тарас Бульба“.

Репертуар опери є доволі одноманітний. Переважують давні чеські опери (Сметана, Двожак, Фібіх), раз мабуть виставлено Янaчка „Єнуфу“, а з живучих виконують часто опери Й. Б. Ферстера, (який цього року обходить ювилей 70-ліття уродин, про що згадаю ще з нагоди концертів). Крім того чув я ще тільки незвичайно сильну оперу „Брати Карамазови“ на основі Достоєвського, одного з молодших композиторів О. Єреміяша, тепер шефа „Радіо-стaниці“ в Празі. Не виконували ніяких опер Новака та інших, молодих чеських композиторів, а заповіджена на другу половину лютня премієра двох пантомін Новака „Сіньоріна Джовенту“, і „Нікотина“ відбулася щойно в ост. часі. Та і з чужого репертуару виконується виключно давні опери Моцарта, Вебера, Ваґнера (тільки „Літаючий Голендер“), Верді, Пуччіні, Масканьї, Леонкаваллі, Массене, Чайковського і т. п.

Співацький ансамбль, за винятком двох-трох сил, не дуже то відбігає від пересічности; те саме можна сказати про хори та балет. На гостинні виступи не анґажують майже нікого (востаннє Бакланова). Одначе треба відзначити виступ феноменального диріґента Миколи Малька (після вертих поголосок — має це бути українець — на якого вальорах на Україні не пізналися і він пішов на службу в Москву).

Дня 6. листопада диріґував він „Винову кралю“ Чайковського. Сила, з якою він впливав на оркестру, співаків та через те й публику є просто непереможна. З одної сторони передумане і відважене усе до найменших подробиць, з другої — якась незвичайна, наче під кражінним моменту зростаюча сила суґґерування відповідних настроїв, повна імпровізованої свіжости та кольориту. Жаль тільки, що співаки, які звикли до невпинного форте чи найвище меццопяна оркестри при інших виставах, не могли звикнути та принороватися до того не раз павутинного пяніссіма, яке зумів добути Малько, пяніссіма, підчас якого можна було чути власний віддих! Також обстановка тієї опери не достроювалась уповні до мистецького рівня оперової вистави — (як напр. у першій дії в парку — полотняні декорації мосту, почали підчас бурі повівати наче хоругов, а вигляд ріки столиці Росії, у яку в передостанній яві кидається Еліза — подобав радше на якусь сільську річку).

Концертове життя чехів основане на діяльности головніших музичних товариств чи організацій як: „Чеська Фільгармонія“, „Товариство для камерної музики“, „Товариство для плекання пісні“, „Товариство для модерної музики“ та цілої низки менших чи більших концертових аґенцій, з яких особливо здавен-давна відома аґенція Свойсіва та новіша „Бель Канто“, проявляють живішу, нераз дуже цінну ініціятиву.

Концерти відбуваються переважно в Сметановій салі „Празького Репрезентаційного Дому“, відтак у великій підземельній салі „Люцерни“, яка надається радше на балі та принаття, в рівнож не дуже відповідній на концерти салі „Біржі земних плодів“ („Пльодінова бурса“) та в маленькій, дуже симпатичній і гарній сальці „Моцартеум“, де міститься також нотне видавництво, та склад музикалій, померлого вже Мойміра Урбанка, який вибудував ту сальку з призначенням її на менші та камеральні концерти.

Товариство „Чеська Фільгармонія“ уладжує кожного сезону цикль недільних пополудневих концертів, яких до тепер відбулося десять. На них давали відносно мало новин. З чужих авторів виконувано твори Берліоза, Франка, Д'Енді, Дебіссі, Ліста, Брамса, Штравса, Шенберґа, Чайковського і т. п. а з чеських Сметани, Двожака, Фібіха, Ферстера, Новака, Сука, Янaчка, Острчіла, Кжічки, Зіха, Їрака, Габи, Карла, Аксмана та Вомачка. Щойно в програмі останнього концерту 2. березня уміщено виключно твори чужих сучасних, модерних, композиторів як Гоннеґер, Берґ, Кодалії, Прокофієв та Шимановський. Концертами диригув визначний чеський диріґент, шеф оркестри Вацлав Таліх.

Після тих пополудневих концертів, відбуваються також що неділі в 8-ій год. вечором симфонічні концерти під орудою Ф. Ступки — призначені для дещо ширшої публики, хоча на них виконується рівнож перлини симфонічної музики, а також дуже часто виступають свої та чужі артисти як скрипачі: Бассерман, Марія Марко, знамениті пяністичні сили Марсель, Чіямпі, Лісі Каффаре, та чеські мистці як Коціян, Крчмажова, Кан-Бубнова і ін.

Окрім згаданих концертів на особлившу увагу заслуговують т. зв. „концерти клясичної музики“ Чеської Фільгармонії, яких до тепер відбулося чотири. У них виконують нераз призабуті справжні архитвори давньої музики і є там такі імена як Гендель, С. Бах, Ф. Бах, Е. Бах, Вівальді, Тартіні, Льокателлі, Перґолезі, Скарлятті, Рамо, Ґретрі, Стаміц, Гайдн, Моцарт, Ґлюк і т. д., ось назвиска мистців, яких твори виконують на тих концертах. Я був приємно здивований, коли міг почути навіть симфонію (себто увертюру) Д-дур пруського короля Фридриха Великого, відомого прихильника Севастіяна Баха.

Крім тих постійних концертів, відбулося ще кілька надзвичайних концертів з участю запрошених диріґентів як Бруно Вальтер (у програмі: Берліо, Брамс, Моцарт та Янaчка „Тарас Бульба“). Фріц Буш з дрезденською оперовою оркестрою (Двожак, Ваґнер, Штравс, Брамс, та винятки із симфонічної поеми югославянина Мандіча п. з. „Нічний шлях“). А. Землінський (Бах, Малер) та Оскар Недбаль (Малер, Бетовен, Бльох і т. д.). Між цікавими в першу чергу невідомі мені твори Янaчка та Мандіча.

(Продовження буде.)

Фашистівські организації.

Фашистівська велика рада радила на днях у справі организації юнацьких батальйонів „Балілля". Ця организація має тепер 954.000 членів, а 395.708 авангардистів. До цих батальйонів приділено 6050 старшин і 20.000 інструкторів. „Баліла" гуртує молодь від 8—14 року життя, „Авангард" від 14—18 літ. Члени цих организацій дістають чисто військовий вишкіл. У робітничих фашистівських организаціях згуртовано 4,255.000 робітників.

Проти кари смерти.

Льорд Букмастер виголосив в англійській парляментарній комісії промову за скасуванням кари смерти. У своїй промові він зацитував багато випадків покарання смертною карою зовсім невинних людей. Він доказував, що тільки англійська народня приповідка говорить „Невинного не вішають", а в дійсности сліпа Теміда засуджує на кару смерти особи, які нічого не винні, а тільки впали жертвою випадку і непорозумінь.

Справа переслідувань релігії в СРСР в палаті льордів.

На промову кентерберійського епископа в справі релігійних переслідувань у СРСР, відповідав в імені уряду льорд Пармур. Він заявив, що англійський уряд не бажає загострювати диплъоматичних відносин між Англією і СРСР і тому інтервеніював би в цій справі тільки тоді, колиб ці релігійні переслідування загрожували загальній цивілізації і колиб мав певність, що акція Англії поліпшить, а не погіршить положення віруючих в радянських республиках.

що підписали цю листу перейшли до сельробу-єдности. Очевидно, що згадані кандидати мають мало надії, бо б. посол Федорук, який був мовчазно присутнім на вічу УНДО у Княгининку, в приватній розмові сказав, що нібито він резиґнує з виборів.

Рновці не вгавають. Рновці можуть подати руку сельроб-єдности, бо пішли по тій самій стежці. Сельроб-єдність не має листи, одначе аґітує серед селян, щоби вони голосували на неіснуючу листу ч. 19 з метою підрахунку своїх червоних „єдінців неделімців". Рно, яке згори знає, що ніколи не назбірає голосів не тільки на цілого посла, але навіть на одну ногу, теж метушиться й закликає голосувати на „русскую крестьянскую" листу. Мета та сама: підрахувати „єдінців-неделімців", лише не червоних, а чорних. Так то сходяться крайности. І чомуб цим москвофілам ріжних мастей не утворити спільного фронту?

„Меншости". Одинкарі, не маючи доступу до меншостевих мас, звертаються „до начальства": німецьких пасторів, жидівських рабінів і чеських провідників з „просьбою" вплинути на їхні маси „страхом божим", а за це обіцюють... „Вже нам стільки наобіцяли, — кажуть ці меншости, — що не знаємо, чи не забагато будемо мати щастя в раю на землі"... В найгіршому положенні — чехи: цим просто наказують „впливати" на українських селян. Є такі, що згоджуються „впливати". Кількох таких „впливових" чехів у с. Княгининку 30. березня заступали дорогу нашим селянам і, лякаючи їх поліцією, арештами й усіми страхами пекла, радили не йти на українське віче.

„Нова виборча метода". Одинкарі дали Волині винахід, що має викликати абстиненцію українських виборців. Пущено чутку, що, мовляв, нема чого ходити на віча й марнувати час, бо (тихо шепчуть) вже вирішено, що виборів не буде. Сойм буде розвязаний і розписані будуть нові вибори. Цим способом мають на меті викликати байдужність до виборчої акції й зменшити в урнах число українських карток.

Проти червоного терору.

Протест громади Янчин.

Громадяни Янчина, перемишлянського повіту, зібрані 23. III. 1930 в читальні „Просвіти" і всі місцеві установи й товариства прилучуються до загального відруху і протестів проти червоного терору на землях В. України і пятнують дикий та варварський терор, звернений проти віри й церкви та проти потоптання більшовиками всіх Божих і людських законів, як також проти нищення українських хліборобів, робітництва, духовної і світської інтеліґенції та визначних українських учених. Одночасно з тим осуджують платні більшовицькі ячейки в Галичині і москвофільську та радянофільську пресу загалом, а зокрема „Рускій Голос", „Землю і Волю", „Раду", „Працю", „Сельроб" „Силу", „Вікна" і всі двері та брами до більшовицького „раю". Взивають українське громадянство підтримувати українську національну і релігійну пресу та в єдности поборювати руїнницьку більшовицьку роботу. — 1) Громадська Старшина. — 2) Брацтво Церковне. — 3) Гр.-кат. парохіяльний уряд. — 4) Управа і Надз. Рада госп. спож. кооперативи „Власна Поміч". — 5) Управа і Надз. Рада кредитової коопер. „Ощадність". — 6) Виділ читальні „Просвіта". — 7) Старшина кружка „Рідної Школи". 8) Т-во „Луг". — 9) Кружок „Сільського Господаря".

Протест Марійського Т-ва Пань у Львові.

Марійське Товариство Пань у Львові прилучається до загального протесту проти ганебних і варварських знущань над релігією, совістю і свободою поневолених людей на Великій Україні і в Росії. Рівночасно бажає нещасним братам, аби в їх гнобленій країні та в їх скорбних серцях запанував якнайскорше побідоносно Христос.

Львів, 25. березня 1930.

ЗА УПРАВУ:

Ольга Бачинська, предсідник. Марія Яновичівна, секретарка.

Ювилей установи.

(Допис з Дрогобича.)

Дня 25. березня ц. р. відсвяткував Кружок Р. Школи в Дрогобичі двацятьпятиліття своєї діяльности. Свято започатковано панахидою за померших членів і святочним засіданням старшини Кружка у приняві біля сотні запрошених гостей.

Засідання відкрив голова Кружка д-р В. Пацлавський промовою, у якій начеркнув коротку історію Товариства. Воно повстало в часах ренесансу громадського життя галицької вітки українського народу. Такі сильні рухи, як сецесія української молоді з львівського университету, аґрарний страйк, загальне виборче право до віденського парляменту потрясли українським громадянством до глибин і дали товчок до його модернізації. Громадянство відчуло потребу всебічного життя і почалась организаційна горячка. 25. березня 1905 р. відбулися перші заг. збори Кружка, як філії тодішнього „Руского Товариства Педагогічного". На збори приїхав тодішній голова Т-ва о. мітрат Чапельський. Кружок почав працю уладжуванням курсів для гімн. молоді, заложив „Селянську Бурсу", робив (безуспішно!) заходи біля українізації місцевої державної гімназії, але всю його працю знівечили воєнні і післялистопадові події. Кружок мусів починати при кінці 1918 р. зовсім на ново. З деяким спокоєм, що його дає почуття сповненого обовязку, робить тепер підсумок своєї 25-літньої праці: з установи, яка мала кільканадцять членів, виросла установа з біля 1000 членами, з двома народними школами й одною повною гімназією (разом біля 600 учнів), з власною домівкою для своїх шкіл вартости вже тепер 350.000 золотих — ось цей підсумок. Після промови голови член-основник Т-ва і перший його секретар п. В. Ратальський відчитав протокол перших заг. зборів з дня 25. березня 1905 р., подав до відома присутніх заходи, які треба було поробити, щоби Т-во заснувати і переказав коротко його діяльність до 1918 р. Промова сеніора Т-ва зробила гарне вра-

жіння. Опісля рішила старшина на внесок д-ра В. Ільницького, звеличати якимсь тривким ділом 25-ліття Т-ва, а саме: уфундувати при своїй гімназії 5 безплатних місць для дуже добрих бідних учнів. Ухвалою видати пропамятну книгу з нагоди ювилею закінчено святочне засідання старшини.

Старшина видала відозву до своїх філій у цьому повіті, в якій проголосила рік від 25. III. 1930 до 24. III. 1931 ювилейним і візвала філії до відсвяткування ювилею та відповідної пропаганди кличів Рідної Школи. *П. Д.*

З судової салі.

Епільог справи проф. Томашівського проти „Діла“.

В пятницю 4. квітня ц. р. покінчився перед трибуналом окружного карного суду у Львові пресовий процес, ведений проф. д-ром Степаном Томашівським проти ред. І. Кедрина-Рудницького за поміщення в „Ділі“ з 20. IV. 1929 р. статті „Нещасливий виступ“ та проти Костя Личковського, відпов. редактора „Ради“ за статтю „Той добре вже покушав Кракова“, в яких піддано гострій критиці зміст відчиту проф. Ст. Томашівського, виголошеного в Варшаві п. з. „Десять літ українського питання в Польщі“.

На розправі явилися крім заступника прив. обвинителя адв. д-р М. Глушкевича та оборонців обвинувачених, а то посла д-ра Ст. Біляка за обв. І. Кедрина та п. Льва Петрушевича за обв. К. Личковського — візвані судом свідки проф. д-р Василь Щурат і проф. д-р К. Студинський. Свідків тих допустив суд для переведення доказу правди, що в часі світової війни д-р Томашівський подав до австрійських властей донос на проф. Михайла Грушевського за нельояльність супроти держави та що в цьому випадку д-ру Томашівському залежало на тому, щоби з доцента стати професором університету, саме на місце проф. Грушевського. До переслухання тих свідків не прийшло, бо прив. обвинитель забрав назад свою скаргу після зложення заступниками обвинувачених заяви, що інкримінованими статтями не мали зовсім наміру особисто образити п. Степана Томашівського, а критикували лише його публичну діяльність і тому всі особисто образливі слова відкликують. З огляду на відкликання скарги, суд поступування карне припинив і в той спосіб покінчилася та довга і прикра історія.

Майор Рильський перед перемиським судом.

В пятницю почалася розправа промовою заступника пошкодованої сторони д-ра Фріма. Він виказував вину обв. Рильського, а держався напрямних прокуратора. Трагічна неділя не була днем Рильської, але Рильського. Він зробив того дня підсумки своїх рахунків, а підписав їх револьвером. Обвинувачений мусів скоро протиділати аренді з Хожовом, хоч про око з арендою згоджувався. Зараз по смерти Рильської доповнив він контракт умовиною, що внеможливлювала його підписання. Рильський признався посередньо до вбивства ріжними висловами перед найближчим окруженням. Перший обвинувачив Рильського не його ворог, а приятель д-р Еберзон, далі психічний відрух простих людей, які не мали спокою й не могли скривати злочину. Може й правда булаб не виявилася, колиб неправість не дійшла до кульм. точки, було це тоді, коли золочівський суд обвинуватив Ростоцького в очорненні. Тоді промовила совість і вказала справжнього злочинця. Рильський після обіду пішов на прохід із жінкою. Рильська перед лицем смерти скрикнула: „Ісусе, Маріє!“ та хотіла схоронитися. Була сама, ратунку не було. Зі страху ховається в дуплі ясеня і тут кінчиться трагедія. По хвилі Война бачить Рильського, що втікає. Щож Рильський робив між 1—2 стрілом? Відповідю на це уложення тіла покійниці, уложення рук, револьвер у правій руці, а що більше — під тілом покійниці найшли луску з набою, що випала не тоді, коли Рильська сиділа, а тоді, коли заслонювалася. Рильський як злочинець, хоч був обережний, зробив ріжні помилки, що його зрадили. Д-р Фрім закінчив промову апелем до присяглих, щоб, колиб не могли затвердити питання про душегубство, щоби зажадали додаткового питання про вбивство.

Другий заступник пошкодованої сторони д-р Пайпер не промовляв.

В год. 12. промовляв оборонець Рильського д-р Ляндав. Він сказав, що є виразником людської совісти. Оплески які нагородили промову прок. Прохаски, обидили маєстат суду. Це не суспільність оплескувала, а товпа, що бажає сензації, моральна чернь. (Ті слова обурили авдиторію, запротестував проти них прок. Прохаска, а провідник розправи напімнув оборонця). Далі д-р Ляндав каже, що настрій публ. опінії проти обвинуваченого вироблено в суді. Акт обвинувачення це інтриґа родини, передовсім Ясінського, Сателевої, а головний режисер це д-р Шеліґа. Свідки відіграли в тім процесі „понуру роль“. Д-р Ляндав промовлятиме ще мабуть і в суботу. Опісля промовлятиме ще мабуть д-р Пайпер і прокуратор, потім можливо щераз оборонець. Невиключене, що розправа протягнеться до понеділка.

Сержант-убийник жінки.

Перед львівським військовим судом зачнеться небаром розправа проти сержанта-пілота зі Скнилова Яхгольца, що дня 17. лютого ножем убив свою жінку. Акт обвинувачення проти Яхгольца вже готовий, а боронитиме його д-р Александрович.

Видавання часопису коштує грубі тисячі, які треба зібрати з дрібних передплат. Звідкиж Видавництво візьме тих тисячів, коли передплатники не можуть спромогтися заплатити кілька золотих?

Справа скликання сойму.

Центролів оголосить у неділю заяву в звязи з політ. положенням і іменуванням кабінету полк. Славека. Щодо внесення про скликання надзв. сесії сойму, то Центролів зголосить його щойно 29. квітня. Тому що речинець скликання сесії передбачується на два тижні після зложення внесення, то перше засідання сойму припало би на 13. травня. Правдоподібно сесія не була би довга.

Полк. Мальон приїздить до Львова.

Член англійської палати громад полк. Мальон, як зачувати, незадовго приїде до Львова, щоби на місці зазнакомитися з нац. відносинами в Сх. Галичині (як ми згадували перед кількома днями, полк. Мальон інтерпелював у палаті громад у справі положення українців під Польщею).

ДПУ в берлінській амбасаді СРСР.

Париські „Последния Новости“ принесли вістку, що при більшовицькій амбасаді в Берліні є закорд. централя ДПУ. Вона має телефонічну радіостацію, спец. хемічну лябораторію, бюро фальшування пашпортів і т. д. „Нахтавсгабе“ домагається від нім. уряду, щоби справдив цю чутку.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 4. квітня ц. р.: за масло експортове солене пріма по 4·70 зол.; за масло несолене бльокове 4·70 зол. за кільограм; за літру молока 0·34 зол.; за літру сметани 1·60 зол.; яйця копа 5·80 зол.

Тенденція цін на закордоннім ринку знижкова, в краю з огляду на близькі свята попит збільшений.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·89·00—8·89·50, канадійський долар 8·80·00—8·80·50, чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·50—1·26·00, румун. лей 0·05·25—0·05·50, французький франк 0·34·80—0·35·20, швайцарський франк 1·72·50—1·73·00, фунт штерлінгів 43·50·00—43·60·00, радянський червінець 13·50—14·00, німецька марка 2·12·80—2·12·90

Золото: 20 корон 35·60·00—36·20·00, 20 франків 34·25·00—34·50·00, 20 німецьких марок 42·00·00—42·40·00 10 російських рублів 46·00·00—46·40·00.

Срібло: Австрійська корона 0·32·00—0·32·50 5 австрійських корон 2·75·00—2·80·00, австрійський фльорен 1·38·00—1·40·00, російський рубель 2·20·00—2·30·00, копійки за рубель 1·12·00—1·15·00

НОВИНКИ

— **В неділю 6. IV. в год. 18. в салі Ремісничої** Палати при площі Стрілецькій відбудеться Ювилейний Концерт в честь Їх Ексцеленції Митрополита Андрея, на котрім хори читалень львівського повіту привітають Високодостойного Ювилята. 1780

— **Фотограф Янушевич, вул. Вінцентого** Поля ч. 1. (бічна Зеленої), Тел. 5960. 238 56—?

— **Новий Український Театр** під дирекцією П. Карабіневича приїхав до Львова і дає на днях у салі „Уля“ при вул. Оссолінських ч. 6. такі вистави: неділя 6. IV. год. 3.30 попол. „Чар мундуру“, комедія Вацика; год. 8.15 „Король життя“, песа Білої; понеділок 7. IV. год. 3.30 „Ніч гріху“, песа Білої; год. 8.15 „Король життя“.

— **Концерт „Сурми“.** В понеділок 7. IV. ц. р. відбудеться в салі „Ремісничої Палати“ програмовий концерт мужеського хору „Сурма“. В програму входять неспівані ще досі у Львові твори. Участь в концерті бере молода українська співачка п. Е. Ласовська. При фортепяні проф. Б. Кудрик. Хор „Сурма“ під управою п. І. Охримовича має серед львівського громадянства вироблену славу, тому сподіємося, що саля виповниться по береги.

— **Загальні Збори Т-ва Охорони Воєнних Могил у Львові** відбудуться в суботу 5. ц. м. в салі „Української Бесіди“. Початок: год. 6. попол.

— **З нагоди 100-ліття визволення Греції,** львівський комітет „Есперанто“ улаштовує дня 9. квітня ц. р. „Концерт грецької пісні і поезії“. У програмі старогрецькі і новогрецькі пісні та реферат. Концерт відбудеться в салі Касина при вул. Академічній ч. 13, в год. 8.15 вечором.

— **„Луговий Вечір“ у Перемишлі** відбудеться дня 7. квітня ц. р. в салі „Народнього Дому“. У програмі ритмічні вправи і хорові продукції. Початок в год. 8. вечір.

— **Пожежа.** У Млиниськах, пов. Жидачів, в будинках Осипа Ястрібського вибухла пожежа, яка перекинулась і на сусідні будинки Марії Яримович, Дмитра Хутника та інших господарів. Шкода виносить 50.000 золотих. Причиною пожежі була необережність одного господаря підчас кормлення худоби в стайні.

— **Пасажирам під увагу.** Дирекція залізниць у Львові подає до відома, що у звязку з перебудовою моста на лінії Загіря-Стрий і замкненням шляху між Самбором і Кульчицями, пасажирський рух дня 11. ц. м. відбуватиметься таким способом, що з поїздів ч. 1313 і 1216 треба буде пересідати й переносити ручний баґаж. Рух поїздів ч. 1141 і 1194 між Самбором і Дорожовом буде припинений і жадні пересилки від Хирова, Львова і Сянок в напрямку Дрогобича і Самбора не будуть приймається на ці поїзди. З поїздів 1313, 1314 і 1213 треба буде пересідати в Самборі.

— **Померла шведська королева.** Дня 4. квітня померла в Римі шведська королева на параліж серця.

— **Безробіття в тартаках.** „Англійська Спілка Акційна“ у Вигоді, пов. Долина, припинила вся-

ку працю, наслідком чого 700 робітників опинилось без шматка хліба. Працю в тартаках припинено тому, що робітники не згодились на 10 проц. знижки платні, як цього вимагало підприємство.

— **Під гільотиною.** Дня 2. ц. м. у Парижі виконала гільотина присуд смертної кари на особі Маврикія Марцеля, 19-літнього робітника, який для рабунку убив 73-літню жінку. Засуджений на смерть зберіг останнього дня повний спокій, тільки побачивши гільотину Маврикій Марцель поблід, затремтів, а потім опанував себе і спокійно, мовчки пішов на смерть.

— **Сестра папи римського померла.** Дня 3. ц. м. у Римі померла Марія Сарто, 84-літня сестра папи Пія Х. Вона прожила молодість у Венеції, а після вибору її брата папою, вона перенеслася до Риму, де лишилась аж до смерти.

— **Смерть жінки Вагнера.** Вдова по великім композиторі, Косіма Вагнерова померла у 93. році життя. Покійна жила довгі літа у Байрайті, де й померла тихою смертю, наче заснула. Преса підкреслює її великі прикмети, безмежну доброту, лагідність, силу волі, відданість мистецтву і вірність свойому великому чоловікові. Була вона жінкою Ганса фон Більова, але ріжниці характерів між нею і чоловіком стали причиною конфліктів і Косіма захоплена талантом Вагнера, покинула першого чоловіка і вийшла заміж за композитора. В особі Косіми Вагнер найшов щастя, якого ціле життя шукав; найшов людину, яка розуміла його, цінила і піддержувала морально в найтяжчих хвилях життя. Ще в 1921 р. улаштовувала в Байрайті музичні фестивалі заініційовані славним композитором, її покійним чоловіком. Косіма Вагнер була дочкою Франца Ліста і графині Данієлі Штерн, досить відомої письменниці, яка любила Ліста, хоч ніколи не була його шлюбною жінкою.

—**Сіямські сестри посварились.** У париськім кабареті виступають дві сіямські сестри 18-літня Магда і Марія Джібс. Сестри жили зі собою досі у добрій згоді, але на нещастя одна з сестер залюбилася і хоче вийти заміж. Тому попросила лікарів, щоби вони шляхом операції відділили її від другої сестри, бо наречений не хоче мати дві жінки, ані дві любовниці замість одної. Лікарі заявили, що можуть взятись за операцію, але операція дуже небезпечна і одна з сестер може при цім померти. І це було причиною сварки і незгоди між двома сестрами. Ця залюблена за всяку ціну домагається операції, бо каже, що волить умерти ніж вічно жити злучена зі сестрою замість із чоловіком, а друга сестра, видно менше темпераментна і романтична, протестує проти операції, бо боїться смерти і рішена спокійно жити аж до смерти, злучена тісно зі сестрою.

— **Вершок безкомпромісовости.** Міністерство внутрішніх справ Півн. Америки видало заборону висвітлювати у фільмах сцени пиятики і забав, на яких гості пють алькоголь. Алькоголізм уважається злочином і висвітлювання в кінах сцен пяниства уважається апотеозом злочину. Заборонено фільми також тому, щоби сцени пиятики не будили у видців апетиту до алькоголю.

— **Чому льорд Бальфур не женився?** Як відомо, льорд Бальфур помер старим кавалером. Коли приятелі питали його нераз чому він не жениться, він мовчав, або сумно усміхався. По його смерти у Льондоні видано меморіяли цього дипльомата фільософа і його щоденник. У щоденнику Бальфур пише, що маючи 27 літ, він залюбився в Катерину Літльтон і вона любила його. Залюблена пара порішила повінчатись. Бальфур довший час не бачив своєї нареченої, бо жив за кордоном, а коли повернув до вітчини, пішов до родичів Катерини Літльтон просити руки їх дочки. Але дійшовши до міста Верчестрап, де жила його улюблена, в дорозі він довідався, що його наречена перед тижнем занедужала і померла перед кількома днями. Бальфур зберіг вірність своїй помершій нареченій аж до смерти і лишився нежонатим.

— **Бунт вязнів на острові Гуяна.** Острів Гуяну називають французи „островом кари", тому що на цей острів Франція висилає своїх вязнів, якщо вони засуджені на довголітню, або досмертну вязницю. Недавно родичі деяких вязнів дістали відомість, що їх сини, чи кревні повмирали нагло на цьому острові у вязниці. Тому, що таких випадків наглої смерти вязнів було кількадесять, цею справою зацікавився уряд і вислав на острів Гуяну окрему комісію, яка вислідила цікаве, але сумне явище: Серед вязнів на „Острові кари" бували часті бунти і то такі поважні, що вязнична сторожа ніяк не могла здавити їх. Щоби позбутись клопоту, дозорці вязниць найшли легкий спосіб позбуватись провідників бунту. Вони додавали до страви отрую і тим чином позбувались ворохобників раз на завжди. В цій справі ведеться слідство і кілька осіб із вязничних сторожів арештовано й віддано перед суд.

— **Українська фільма** „Сорочинський ярмарок" проходить з великим успіхом по всіх кінах Галичини і Волині. В днях 6, 7 і 9 квітня ц. р. буде мати нагоду оглядати вище згадану картину Косівщина в кіні „Рибниця" в Косові.

— **Втопилось 100 осіб.** У Південній Японії біля Акуни затонув на ріці корабель, причім згинуло майже 100 осіб.

Зі спортового життя.

Україна—Світезь.

Перші змагання за мистецтво А-кляси між цими дружинами відбудуться в неділю 6. ц. м. на площі „Сокола-Батька". Початок: **год. 11.15** передпол. Попередять змагання резерв за мист. Б-кляси в год. 9.30.

Позір наколесники!

Загальні Збори секції наколесників Спорт. Т-ва „Україна" відбудуться в неділю 6. ц. м. в салі Союзу Українських Купців, Підвалля 9. Початок: год. 3.30 попол. Участь усіх членів обовязкова. Гостям раді!

Лігова табеля в Чехословаччині.

В чехословацьких мистецтвах копаного мяча веде певно Славія, що на 10 розіграних змагань здобула всі 20 пунктів (відношення воріт 52:8). Після неї йдуть: Богеміенс 13 п., Спарта 12, Вікторія Жіжков 10, Кладно 9, Тепліцер ФК. 8, ЧАФК. 4, Чехіє Карлін 2. Всі лігові дружини мають розіграти ще по чотири змагання.

Мистецтва мадярської ліги.

В мадярських лігових мистецтвах провадить Уйпешт 30 пунктами на 17 змагань перед Ференцварош (27 п.) і Гунгарією (22 п.). По них слідують: III. округ (19 п.), Кішпешт (16 п.), Будай (15 п.) і Бочкай (15 п.).

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Субота, 5. квітня, год 3·30 попол „Графиня".

Субота, 5. квітня, год 7.30 вечером „Венецький купець".

Неділя, 6. квітня, година 3. попол „Жайворонок".

Неділя, 6. квітня, година 7·30 вечером „Барон циганський".

Понеділок, 7. квітня, год 7·30 вечером „Іоганна".

Малий Міський Театр:

Субота, 5. квітня, год. 7·30 вечером „На хвилі 365", премієра ревії.

Неділя, 6. квітня, год. 3 попол. „Мамуся на відданні".

Неділя, 6. квітня, год. 7·30 вечером „Мамуся на відданні".

Понеділок, 7. квітня, год. 7·30 вечером „Мамуся на відданні",

Виленська трупа (саля кіна Кольосей)

Субота, 5. квітня, год. 3 попол „Співець власної недолі" Динова.

Субота, 5. квітня год 8·15 вечером „Кідуш Гашен" Шолом Аша.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма Подружжа на злість (Бастер Кітон).

КАСІНО: Граф Каліостро.

КОЛЬОСЕЙ: Спалені мости.

ЛЕВ: Прокуратор обвинувачує (Берн. Генке).

МАРУСЕНЬКА: Останній роман (Іван Петрович).

ОАЗА: Танцюристка-орхідея.

ПАЛЯС: Звукова фільма: Жінки не для подружжя.

ПАН: Кенігсмарк.

ПАСАЖ: У шпіонській мережі. Тиждень Метро-Голдвин-Маєр. Амер. комедія

ПРОМІНЬ: Воєнні орли.

СІЛЕЗЕ: Бедуїнове кохання (Бер Нортен).

ФАТАМОРГАНА: Під прапором кохання.

ХИМЕРА: Шепіт ночі.

УТІХА: Білі тіни.

Програма радіо.

Субота 5. IV. 1930.

ЛЬВІВ: 11·58 Сигнал часу; 12·05 Концерт грамофонових плит; 17·00 Богослуження з Острої Брами у Вильні; 18·00 Для молоді „Віхуток у Зміїній Печері"; 19·00 Всячина, Комунікати; 19·25 Огляд закордонної політики; 19·58 Сигнал часу; 20·15 фейл. „Крізь скло ентузіязму"; 20·30 Концерт Сибірського Хору; 22·00 фейл. „Мале містечко й ціла Варшава".

Неділя, 6. IV. 1930.

Варшава (1411,7) 10·15 Богослуження з Вильна. **Краків** (312,8) 15·20 Музика з Варшави. **Гельсінгфорс** (221),4 16·00 Концерт хору. **Ляйпціг** (259) 16·45 Хоральний спів. **Талін** (296) 18·30 Орхестра і соліст Полюс. **Льондон** (356,3) 18·15 Фортепьяновий рецітал Штаєрмана. **Берлін** (418) 10·30 Концерт мішаного хору. **Стокгольм** (436) 18·00 Богослуження. **Лянгенберг** (473) 11·30 Концерт з Берліна. **Прага** (487) 18·00 Німецька авдиція. **Брюссель** (509) 21·30 Трансмісія з опери. **Відень** (516,5) 16·00 Концерт. **Мюнхен** (533) 12·45 **Радіотріо.** **Будапешт** (550) 17·15 Твори Гольдмарка. **Ленінград** (1000) 14·00 **Грамофонові плити. Харків** (1304) 20·00 **Концерт для села.**

Понеділок 7. IV. 1930.

Варшава (1411,7) 16·15 **Програма для дітей. Краків** (312,8) 17·45 Музика з Варшави. **Гельсінгфорс** (221) 18·30 Скрипкове сольо. **Лянгенберг** (473) 17·30 Радіоорхестра. **Прага** (487) 20·30 Міжнародний концерт. **Брюссель** (509) 21·00 Симфонічний концерт. **Мюнхен** (533) 20·00 Пісні Шуберта і Шумана. **Ленінград** (1000) 16·10 **Мішана музика. Харків** (1304) 16·00 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Учениці III. держ. учительської семинарії у Львові уладжують в понеділок, дня 7. квітня 1930 р. в салі Музичного Інституту ім. Лисенка **Концерт в честь Тараса Шевченка** з нагоди 69 роковин смерти Співця України, на який мають шану запросити українське громадянство. Вступ за добровільними датками. — Початок в год. 8 вечером.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. В друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.